

การศึกษาแนวทางเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนตามวิถีชุมชน : หมู่บ้านหนองกร่าง
อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี
ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

เรื่อง การศึกษาแนวทางเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนตามวิถีชุมชน: หมู่บ้านหนองกร่าง
อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ณัฐพงศ์ บุญเหลือ

การพัฒนาชุมชนเป็นสิ่งประเทศไทยให้ความสำคัญมาอย่างยาวนาน หากแต่ในอดีตนั้น การพัฒนาชุมชนเป็นไปในทิศทางที่อาจไม่ถูกต้องและไม่สำคัญผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้เพราะเป็นการพัฒนาจากบนสู่ล่าง ซึ่งขาดการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ต่อมาได้มีการพัฒนาชุมชนโดยอาศัยกลุ่มผู้นำที่มีความเข้มแข็งและให้ทุกคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของชุมชน จนเป็นชุมชนที่ประสบความสำเร็จ เรียกว่าการพัฒนาชุมชนเพื่อความเข้มแข็ง

ชุมชนหมู่บ้านหนองกร่างเป็นอีกชุมชนที่มีความน่าสนใจที่จะศึกษาข้อมูลต่างๆ ในชุมชน ทั้งด้าน กิจวัตร การดำเนินชีวิต ค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณี ปัญหาในชุมชน และการปกครอง เป็นการศึกษาจากทั้งชาวบ้านในชุมชนและกลุ่มผู้นำในชุมชน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาชุมชนไปสู่ความยั่งยืน จากการวิจัยและการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามนั้นพบว่าชุมชนหมู่บ้านหนองกร่างเป็นชุมชนหนึ่งที่จุดเด่นเรื่องความมีน้ำใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของไทยที่คนในชุมชนสืบทอดกันมาอย่างยาวนานเช่น ทั้งการทำบุญ การปฏิบัติตามหลักพุทธศาสนา เป็นต้น นอกจากนี้ชาวบ้านในชุมชนหนองกร่างตลอดจนผู้นำชุมชนต่างนั้นต่างมีความต้องการให้ชุมชนพัฒนาอย่างจริงจังเพื่อให้ชุมชนหมู่บ้านหนองกร่างเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น หากแต่สิ่งที่ชุมชนหมู่บ้านหนองกร่างยังไม่สามารถพัฒนาชุมชนไปสู่ความยั่งยืนได้นั้น ประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ 1.ขาดต้นแบบของชุมชนที่ประสบความสำเร็จแล้วในการเริ่มต้นสู่การพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง 2.ขาดแรงกระตุ้นเพื่อให้เกิดความร่วมมืออันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง 3.ขาดการสื่อสารที่เข้าใจอย่างตรงกันในการเริ่มพัฒนาชุมชน

ชุมชนหมู่บ้านหนองกร่างสามารถพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนได้ด้วยการอาศัยจุดเด่นที่มีในชุมชนจากที่ศึกษามาทั้งความมีน้ำใจ วัฒนธรรมต่างๆ การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน โดยอาศัยแรงผลักดันของความพร้อมที่คนในชุมชนมีในการเป็นพลังที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาอย่างจริงจัง อันจะนำไปสู่ชุมชนแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามวิถีชุมชนหมู่บ้านหนองกร่าง อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี